

# امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

زمان آزمون: ۱۰ صبح ۱۵ دقیقه ۹۰ دقیقه

شماره نام صحیح اول	نمره صحیح دوم	نمره صحیح اول
شماره نام صحیح دوم	نمره صحیح دوم	نمره صحیح اول

نیم سال اول ۹۸-۹۷

پایه سوم ۵ ساله

پایه پنجم ۷ ساله

مهر مدرسه

کتابخانه:	۲۹۷۱/۱۵
تاریخ:	۱۳۹۷/۱۰/۲۹
منطقه:	منطقه ۲
کتاب:	دانش منطق «منتظری مقدم»
موضوع:	از ابتدای تصدیقات تا اول صناعات خمس (ص ۳۲۸-۱۶۱) به استثنای نقض تام و نقض موضوع (ص ۲۵۳-۲۴۷). پراهمین اشکال اربعه، قیاس افزائی شرطی و اقسام آن (ص ۲۹۱-۳۱۴) درس ۲۳ (اقسام قضایای موجهه) (ص ۱۷۹-۱۸۷) و موارد برای مطالعه.

نام و نام خانوادگی: ..... نام پدر: ..... نام مدرسه: ..... شهرستان: ..... استان: .....

۱- قضیه «انسان نوع است» و «آب، مایع است» به ترتیب چه نوع قضایایی هستند؟ ص ۱۷۲

- الف. محصوره، طبیعی ☐
- ب. محصوره، مهمله ☐
- ج. مهمله، طبیعی ☐
- د. طبیعی، مهمله ☒

۲- حمل در دو قضیه «جزئی جزئی است» و «جزئی کلی است» به ترتیب چگونه است؟ ص ۱۹۱

- الف. حمل شایع - حمل اولی ☐
- ب. حمل اولی - حمل شایع ☒
- ج. حمل اولی - حمل اولی ☐
- د. حمل شایع - حمل شایع ☐

۳- نسبت بین دو قضیه «بعضی دانشجویان طلبه هستند» «برخی دانشجویان طلبه نیستند» کدام است؟ ص ۲۱۸

- الف. متداخلان تحت التضاد ☒
- ب. متخالفان ☐
- ج. متضادان ☐
- د. متداخلان ☐

۴- نقض محمول قضیه «هر فلزی هادی الکتریسیته است» کدام است؟ ص ۲۴۶

- الف. بعضی فلزها غیر هادی الکتریسیته هستند. ☐
- ب. بعضی فلزها غیر هادی الکتریسیته نیستند. ☐
- ج. هیچ فلزی غیر فلزی هادی الکتریسیته نیست. ☐
- د. هیچ فلزی غیر هادی الکتریسیته نیست. ☒

۵- در تعریف قضیه گفته می‌شود: «مركب تامی که ذاتاً متصف به صدق و کذب می‌شود.» چرا ذکر قید ذاتاً در تعریف قضیه، ضروری است؟ ص ۱۶۶ - ۲

جواب: برخی جملات انشایی نیز بالعرض متصف به صدق و کذب می‌شوند اما از نظر منطقی، قضیه نامیده نمی‌شوند. چرا که گاهی برخی جملات انشایی به دلالت التزامی بر جمله خبری دلالت می‌کنند و چنین اتصافی را می‌پذیرند. مثل گدایی کردن انسان ثروتمند در جمله «به من بیچاره کمک کن» که متصف به کذب می‌شود. در این مثال آنچه حقیقتاً چنین وصفی را می‌پذیرد، جمله خبری «من دارایی ندارم» است. بنابر این ذکر قید ذاتاً در تعریف قضیه، ضروری است.

۶- اصطلاح «ماده» در قضایا را توضیح دهید و بگویید فرق آن با جهت چیست؟ ص ۱۷۴ و ۱۷۵ - ۲

جواب: نحوه ارتباط بین موضوع و محمول در متن واقع را «ماده قضیه» می‌گویند که با وجوب است یا امکان و یا امتناع. فرق آن با جهت در این است که جهت لفظ حاکی از ماده است و قضیه می‌تواند فاقد جهت باشد اما نمی‌تواند فاقد ماده باشد.

۷- اقسام قضایای شرطی انفصالی زیر را از حیث حقیقی، مانعة الجمع و یا مانعة الخلو بودن مشخص کنید. ص ۲۰۰ - ۱

الف) یا عدد زوج است یا فرد. جواب: حقیقیه

ب) یا کاغذ سفید است یا سیاه. جواب: مانعة الجمع

ج) یا مکافات عمل در دنیا است یا در آخرت. جواب: مانعة الخلو

د) چنین نیست که انسان یا عاقل بی‌دین باشد و یا دین‌دار بی‌عقل. جواب: مانعة الخلو (سالبه)

۸- قضایای محرف زیر را به قضایای متعارف تبدیل کنید. ص ۲۰۸ و ۲۰۹ - ۲ نمره

الف) چند اتومبیل در تعمیرگاه است. جواب: بعضی اتومبیل‌ها در تعمیرگاه‌اند.

ب) حتی یک انسان هم جاوید نیست. جواب: هیچ انسانی جاوید نیست.

ج) مردم این شهر خسیسند. جواب: بعضی مردم این شهر خسیسند.

د) هر کتابی آموزنده نیست. جواب: بعضی از کتاب‌ها آموزنده نیستند.

۹- عکس هر یک از قضایای زیر را بیان کنید. ص ۲۲۷ تا ۲۴۳ - ۲ نمره

الف) عکس مستوی «هر عالمی، سابقاً جاهل بوده است»: جواب: بعضی از سابقاً جاهل بوده‌ها عالم‌اند.

ب) عکس نقیض موافق «هیچ انسانی درخت نیست»: جواب: بعضی غیر درخت‌ها غیر انسان نیستند.

ج) عکس نقیض مخالف «بعضی انسان‌ها سفید نیستند»: جواب: بعضی غیر سفیدها انسانند.

د) عکس نقیض موافق «همواره اگر خورشید طلوع کند، روز موجود خواهد شد»: جواب: همواره اگر روز موجود نباشد، خورشید نیز طلوع نخواهد کرد.

۱۰- بیان کنید که استدلال‌های زیر به چه دلیل منتج نیستند؟ (از حیث شرایط عمومی و اختصاصی قیاس) ص ۲۸۶ تا ۳۰۶ - ۲ نمره

الف) شراب از آب انگور است، آب انگور مباح است، بنابر این شراب مباح است. جواب: حد وسط تکرار نشده است.

ب) هیچ کلاغی انسان نیست، برخی از انسان‌ها سیاه‌اند، پس بعضی از کلاغ‌ها سیاه نیستند. جواب: یکی از شرایط عمومی قیاس این بود که صغری سالبه کلیه و کبری موجب جزئی نباشد و در این قضیه این شرط رعایت نشده است.

ج) هیچ انسانی اسب نیست، بعضی حیوان‌ها اسبند، پس بعضی انسان‌ها حیوان نیستند. جواب: این شکل دوم است و در شکل دوم کبری باید کلی باشد.

د) هیچ ناطقی اسب نیست، هر ناطقی حیوان است، پس هیچ اسبی حیوان نیست. جواب: از شرایط شکل سوم این است که صغری سالبه نباشد و در اینجا صغری سالبه است.

۱۱- به چند روش می‌توان از «قیاس استثنایی انفصالی حقیقی» استنتاج نمود؟ ص ۳۱۹ - ۲ نمره

جواب: اثبات مقدم برای استنتاج رفع تالی، اثبات تالی برای استنتاج رفع مقدم، رفع مقدم برای استنتاج وضع تالی، رفع تالی برای استنتاج وضع مقدم